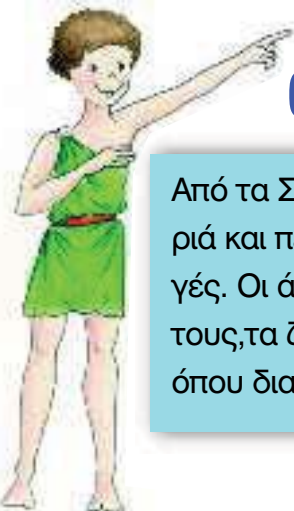

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33

Ο θάνατος του Μ. Αλεξάνδρου

Από τα Σούσα ο Μ. Αλέξανδρος πήγε στη Βαβυλώνα, όπου αρρώστησε βαριά και πέθανε (323 π.Χ.). Η εκστρατεία του όμως είχε φέρει πολλές αλλαγές. Οι άνθρωποι γνώρισαν περισσότερα για μακρινές χώρες, τον πολιτισμό τους, τα ζώα, τα φυτά. Αρκετοί Έλληνες εγκαταστάθηκαν στις νέες πόλεις, όπου διαδόθηκε ο ελληνικός πολιτισμός και μιλήθηκε η ελληνική γλώσσα.

1. Οι πύλες της εισόδου της αρχαίας Βαβυλώνας, όπως διατηρούνται μέχρι σήμερα. Από αυτή την είσοδο πέρασε και ο Μ. Αλέξανδρος με το στράτευμά του, όταν έφτασε στην πόλη.

Από τα Σούσα ο Μ. Αλέξανδρος πήγε στη Βαβυλώνα, την οποία ήθελε να κάνει πρωτεύουσα του κράτους του. Εκεί τον επισκέφτηκαν αντιπρόσωποι από διάφορα μέρη για να τον συγχαρούν και να του δηλώσουν ότι θέλουν να γίνουν σύμμαχοί του. Πολλές ελληνικές πόλεις έστειλαν αντιπροσωπείες να τον στεφανώσουν με χρυσά στεφάνια.

Ξαφνικά ο Μ. Αλέξανδρος αρρώστησε βαριά. Οι προσπάθειες των γιατρών δεν είχαν κανένα αποτέλεσμα και ο ασθενής χειροτέρεψε. Ετοιμοθάνατος καθώς ήταν, ζήτησε να δει τους στρατιώτες του, με τους οποίους είχε μοιραστεί τόσες χαρές και λύπες. Ένας ένας όλοι οι στρατιώτες πέρασαν από μπροστά του και τον αποχαιρέτησαν. Ο θάνατός του (323 π.Χ.) προκάλεσε μεγάλη θλίψη σε όλο το στράτευμα.

Η είδηση του θανάτου του διαδόθηκε γρήγορα. Το απέραντο κράτος έμεινε χωρίς αρχηγό και φαινόταν ότι δύσκολα θα παρέμενε ενωμένο.

Η μεγάλη εκστρατεία είχε αλλάξει τη μορφή του κόσμου. Το στρατό, καθώς προχωρούσε, ακολουθούσαν ιστορικοί, γεωγράφοι, μηχανικοί, καλλιτέχνες. Από τη μεγάλη αυτή εκστρατεία οι άνθρωποι έμαθαν πολλά για τις νέες χώρες, το κλίμα τους, τα φυτά, τα ζώα.

Ο Μ. Αλέξανδρος σε διάφορα σημεία των περιοχών που κατέκτησε ίδρυσε πολλές πό-

λεις. Δεκαέξι από αυτές ονομάστηκαν Αλεξάνδρειες. Οι πόλεις στολίστηκαν με λαμπρά κτίρια, ναούς, θέατρα, γυμναστήρια. Πολλοί Έλληνες εγκατέλειψαν την Ελλάδα και πήγαν να εγκατασταθούν εκεί. Η ελληνική γλώσσα άρχισε να διαδίδεται παντού.

Το όνομα του Μ. Αλεξάνδρου έγινε γνωστό σ' όλες τις χώρες της Ανατολής. Οι διηγήσεις που πλάστηκαν έκαναν λόγο για τα κατορθώματα του μεγάλου βασιλιά. Πολλοί λαοί τον θεώρησαν δικό τους ήρωα. Η εποχή που άρχισε με το θάνατό του έμεινε γνωστή ως ελληνιστικά χρόνια.

παράθεμα 1 Ο Μεγαλέξανδρος και το αθάνατο νερό

Όταν ο Μεγαλέξανδρος κυρίεψε όλο τον κόσμο, πήγε κι εκεί που βγαίνει το αθάνατο νερό και γέμισε δυο στάμνες. Ήθελε να λουστεί και να γίνει αθάνατος. Μόλις έφερε τις στάμνες στο σπίτι, ένας αξιωματικός του που δεν τον συμπαθούσε λέει στις αδερφάδες του Αλέξανδρου το μυστικό και τις συμβουλεύει να λουστούν εκείνες με το νερό και να βάλουν άλλο στις στάμνες. Αυτές λοιπόν πήραν το νερό και λουστήκανε. Μετά χύσανε στο δρόμο τ' απόνερα. Εκεί ήταν μια κότα κι ένας μπότσικας και βραχίκανε με τ' αθάνατο νερό και γι' αυτό η κότα αλλάζει κάθε χρόνο τα πούπουλά της κι ο μπότσικας δεν ξεραίνεται ακόμη κι αν κρεμαστεί στον αέρα.

Οι αδερφάδες του Μεγαλέξανδρου, άμα λουστήκανε με τ' αθάνατο νερό, σηκώθηκαν στον αέρα, γίνανε δηλαδή αερικές και από τότε είναι νεραίδες. Κάθονται μάλιστα μέσα σε βράχους και λαγκάδια. Αν τύχει και περάσει κανείς από εκεί το καταμεσήμερο ή τα μεσάνυχτα, τον παίρνουνε και του κάνουνε χίλια κακά. Άμα όμως είναι έξυπνος και φωνάξει: «Ζει ο βασιλιάς Αλέξανδρος και βασιλεύει», τότε τρέχουνε οι αδερφάδες του και τον γλιτώνουνε.

Ν. Πολίτης, Παραδόσεις του ελληνικού λαού, τόμος Α', σελ. 387, (διασκευή)

2. Άγαλμα του Μ. Αλεξάνδρου που βρίσκεται στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου.

παράθεμα 2 Στον καλύτερο (Τῷ κρατίστῳ)

3. Τμήμα από σαρκοφάγο του Μ. Αλεξάνδρου (Μουσείο Κωνσταντινούπολης)

Όταν ο Μ. Αλέξανδρος έχασε κάθε ελπίδα να σωθεί, έβγαλε το δαχτυλίδι του και το έδωσε στον Περδίκκα. Οι φίλοι του τότε τον ρώτησαν σε ποιον αφήνει τη βασιλεία. Αυτός απάντησε: «Στον καλύτερο». Στη συνέχεια πρόσθεσε αυτές τις τελευταίες λέξεις: «Προβλέπω πως οι αγώνες που θα γίνουν προς τιμήν μου, μόλις πεθάνω, θα είναι μια μεγάλη μάχη των φίλων μου». Λόγια που σύντομα βγήκαν αληθινά. Μετά ξέσπασαν μεγάλοι αγώνες για τη βασιλεία.

Διόδωρος Σικελιώτης, Ιστορική Βιβλιοθήκη, ΙΗ', 1 – 2 (διασκευή)

παράθεμα 3 Στα 200 π.Χ.

Κι απ' την θαυμάσια πανελλήνιαν εκστρατεία,
την νικηφόρα, την περιλάμπρη,
την περιλάλητη, την δοξασμένη
ως άλλη δεν δοξάσθηκε καμιά,
την απaráμιλλη, βγήκαμ' εμείς
ελληνικός καινούριος κόσμος μέγας.

.....
Και την κοινήν ελληνική λαλιά
ως μέσα στην Βακτριανή την πήγαμε, ως τους Ινδούς.

Κ. Καβάφης (απόσπασμα)

4. Τμήμα υφάσματος που βρέθηκε στην Αίγυπτο στο οποίο διαβάζουμε «Μακετόν Αλεξαντέρος» (Ουάσιγκτον, Μουσείο υφασμάτων).

1. Πώς νομίζεις ότι αισθάνθηκαν οι Έλληνες για τα κατορθώματα του Μ. Αλεξάνδρου;
2. Γιατί ο Αλέξανδρος ονομάστηκε Μέγας;

Ας δούμε τι μάθαμε

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Τον 4ο αιώνα π.Χ. οι Μακεδόνες με το βασιλιά Φίλιππο Β' απέκτησαν μεγάλη δύναμη και κυριάρχησαν στον ελληνικό χώρο. Ο Φίλιππος Β' σχεδίαζε να κάνει μια εκστρατεία εναντίον των Περσών. Δολοφονήθηκε όμως. Το σχέδιό του αποφάσισε να πραγματοποιήσει ο γιος του Αλέξανδρος. Μέσα σε δέκα χρόνια (334-324 π.Χ.) ο Αλέξανδρος κατόρθωσε να κατακτήσει όλη την Ανατολή μέχρι τον Ύφαση, παραπόταμο του Ινδού ποταμού. Το 323 π.Χ. ο Αλέξανδρος πέθανε. Τα κατορθώματά του υπήρξαν τόσο σπουδαία, που οι ιστορικοί τον ονόμασαν Μέγας.